

N:o 56.

Af herr Smith, om beviljande af exportpremier å smör eller tullfrihet för säd, som användes till kreatursfoder i ändamål att tillverka smör för export.

Af inkomna motioner har jag till min förvåning erfarit, att det nya systemets ledande män endast föreslå en sädestull af 2 kronor. Då Sverige först nu vill öfvergå till tullskyddssystemet, borde väl andra länders redan vunna erfarenhet utgöra en fingervisning både om tullsatsernas belopp och hvad öfrigt som bör klokast föreslås.

Öfriga länder hafva börjat med låga tullar, som under oupphörliga strider slutligen blifvit höjda utan att ens vid sin nuvarande högsta höjd kunna tillräckligt verksamt upphjelpa de betryckta landtbrukarne, hvilka fortfarande beklaga sig i alla länder.

Under sådana förhållanden vore det enligt min förmening en galenskap att här börja med en låg tull, som sedan i allt fall genom nya tullstrider blefve höjd, utan är bäst att med ens ställa spanmålstullarne lika höga som i något annat land, på det att *skyndsammaste* erfarenhet må vinnas, om vi genom sådana tullar verkligen kunna fullständigt upphjelpa vårt skuldsatta jordbruk, som säkerligen hade med mindre störande verkningar kunnat verkligt hjälpas medelst vidtagna ändringar i bank- och hoptekslagstiftningen, så att lägre räntesatser erhållits, ty hade landtbrukarne tillräckligt och billigt rörelsekapital, så borde de med närvarande smörpris och låga spanmålspris kunna förtjena långt mera *netto* på sitt jordbruk än förr, då smörpriset var jemförelsevis lågt men sädespriset högt. Då emellertid den väg som inslagits heter sädestullar, så böra dessa med ens tilltagas lika högt som någon annanstädes, att jordbrukarne må kunna finna sin verkliga vinst uti sädesproduktio-

nen, ty det ligger i sakens natur, att vinsten på smör nedgår i lika hög grad som fodermedlen och säden ökas i pris och kanske så, att hela vår smörexport blir genom sädestullarne omöjliggjord.

För att icke göra en spanmålstull outhärdlig och rent af skadlig i närvarande ögonblick för en stor del af det svenska jordbruket, erfordras därför att jordbrukarne erhålla så mycket högre pris för sitt smör som det genom sädestullarne förhöjda fodervärdet, och då detta icke efter min förmening kan vinnas på annat sätt än genom en smörexportpremie eller återbetalning af tull för all den säd, som användes till utfodring vid sådana ladugårdar, der mjölken begagnas till exportsmör, så måste, på det att vårt mångåriga arbete medelst smörexport icke må gå förloradt, derigenom att vi icke kunna sälja vårt smör lika billigt som andra länder, sådant tagas i noggrant öfvervägande.

Kanske någon annan, som är mera hemmastadd i hithörande ärenden, kan föreslå någon bättre utväg, men säkert är att något måste göras, så att vi icke genom en ensidig sädestull urståndsättas att fullfölja den landtbrukets förädlingsindustri, som uppstått genom smörexporten och hvilken är en naturlig näring för Sverige, åt hvilken utveckling vi böra egna alla våra krafter och allt tänkbart understöd.

Hvad som därför i sammanhang med sädestullarne bör noga beaktas, är bevarandet af vår smörexport, och jag skulle tro att det nya systemets män snart nog skola inse sitt misstag, om de icke från början beakta denna lifsfråga för vårt jordbruks framtid och utveckling.

På grund af hvad jag haft äran anföra, vågar jag föreslå,

att Riksdagen täcktes genom exportpremier å smör eller tullfrihet för utfodrad säd vid smörexporttillverkningen bevara och skydda smörexportens framtid.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

L. O. Smith.